

Het varkensloket
Scheldeweg 68
9090 Melle
09 272 26 67
info@varkensloket.be

www.varkensloket.be

Vraag:

Zijn er normen voor de vorm/afmetingen van voederbakken voor drachtige zeugen, zodat ze gemakkelijk alle voeder kunnen opnemen, niet te veel morsen en zowel bij liggen als staan niet gehinderd worden.

Antwoord:

Onderzoek naar het gebruik van voederbakken werd het meest uitgevoerd bij vleesvarkens.

In een studie van Lou en Gonyou (Prairie Swine Centre Inc., 1997 Annual Research Rapport) werden verschillende parameters zoals de lengte, hoogte en diepte van voederbakken geëvalueerd bij varkens van verschillende gewichten, gaande van 22 tot 96 kg. De zeugen hebben weliswaar een hoger gewicht, maar toch kunnen we enkele conclusies uit dit artikel meenemen die eveneens van toepassing zouden kunnen zijn voor zeugen.

De optimale diepte van de voederbak komt overeen met de afstand tussen de top van de voorste teen en de snuit van het varken. Bijvoorbeeld bij een varken van 96 kg bedraagt dit 32 cm. Het is van belang om hiermee rekening te houden. De diepte van de voederbak mag namelijk niet te groot zijn, aangezien het dan (voornamelijk voor de kleinere biggen) mogelijk is om in de voederbak te stappen, wat dan voedervermorsing met zich meebrengt (bv. bij biggen van 22 kg wordt 14 cm geadviseerd).

Er wordt geadviseerd om als breedte van de voederbak, 110% van de schouderbreedte te nemen (Baxter, 1991; Lou and Gonyou, 1997; Petherick, 1983). De schouderbreedte van een varken (cm) komt overeen met $6,1 \times \text{gewicht (kg)}^{0,333}$. Voor bv. een zeug van 240 kg bekomt men dan een schouderbreedte van 38 cm en een voederbakbreedte van 42 cm.

De hoogte van de voederbak kan het best maximaal 75% van de schouderhoogte van het varken bedragen. Bv. bij een varken van 96 kg kan dit gaan tot een hoogte van 40-50 cm boven de vloer.

Ook is het belangrijk dat varkens tijdens het eten een 'natuurlijke positie' kunnen innemen. Varkens draaien namelijk de kop tijdens het eten, wat resulteert in een gemiddelde hoek tussen de kaak en de kop van de varkens van 47°. Bovendien draaien varkens zich met hun lichaam naar de voedingsbron onder een hoek van ongeveer 30°. Dit wordt soms beperkt door zijpanelen, die worden gebruikt om agressie te verminderen, en kan dus leiden tot een onnatuurlijke eethouding bij de varkens.

Voedselvermorsing kan optreden door o.a. agressie, het stappen in de voederbak en eten met opgeheven hoofd. In een studie van [Andersen et al. \(1999\)](#) werden de effecten van verschillende voedingsmogelijkheden (lichaams-, schouder- of geen tussenschotten) en het voedingstype (droog of nat) op voedingsagressie bij drachtige zeugen onderzocht. Bij het gebruik van lichaamsschotten werd het minst agressie en verplaatsingen waargenomen ter hoogte van de voederbakken vergeleken met het gebruik van schoudertussenschotten en zonder gebruik van tussenschotten. De lichaamstussenschotten genieten in dit onderzoek dus de voorkeur. De verschillen in tijdsduur die de varkens aan de voederbak doorbrengen en de agressie zullen toenemen naarmate de lengte van de tussenschotten daalt. Zonder het gebruik van tussenschotten kan dit leiden tot een verlaagde voederopname van de hiërarchisch lagere varkens. Over het algemeen werd minder agressie waargenomen bij nat voeren in vergelijking met droogvoeding.

Onderstaande personen werden geconsulteerd en hebben een nuttige bijdrage geleverd bij de formulering van dit antwoord:

- Suzy Van Gansbeke – Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling
- Lydia Bommelé – Biocentrum Agri-Vet
- Rony Geers – Katholieke Universiteit Leuven, Faculteit Bio-Ingenieurswetenschappen

Dit antwoord werd door het Varkensloket en de leden van het Praktijkcentrum varkens met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld. Er wordt evenwel geen enkele garantie gegeven omtrent de juistheid of de volledigheid van het antwoord op uw vraag. De gebruiker van dit antwoord ziet af van elke klacht tegen het Varkensloket, de leden van het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers, van welke aard ook, met betrekking tot het gebruik van het gegeven antwoord. In geen geval zal het Varkensloket, het Praktijkcentrum varkens of zijn medewerkers aansprakelijk gesteld kunnen worden voor eventuele nadelige gevolgen die voortvloeien uit het gebruik van dit antwoord.